

Beszámoló az ECIIA 2021. évi Banki Fórum rendezvényéről

Az ECIIA elnöksége és a Banki Bizottság vezetősége idén November 4-én rendezte meg az **ECIIA Banking Forum** rendezvényt, immár negyedik alkalommal és ezúttal is a tavalyihoz hasonlóan teljes mértékben online módon. Az idei rendezvény egyik nagy újdonsága – hosszas lobbizásom eredményeképpen – az volt, hogy idén már nem csak az Európai Központi Bank (EKB) közvetlen felügyelete alá tartozó bankok belső ellenőrzési vezetői kaptak meghívást, hanem minden ECIIA tagország minden banki belső ellenőrzési vezetőjének fennállt a lehetőség a részvételre. Ez meglátszott a résztvevők számán is, hiszen közel **30 országból több mint 220 résztvevő** jelentkezett be az eseményre. A BEMSZ-et 4 fővel, az Erste, a Takarékbank és a K&H Bank kollégáiként képviseltük.

A bankszektor kihívásai egy Audit Bizottsági elnök szemével

A rendezvényt az ECIIA Banki Bizottság és egyben a Commerzbank belső ellenőrzési vezetője, Andrea Bracht nyitotta meg és bemutatta az első előadót **Evelyn Bourke-öt** aki az **Bank of Ireland Audit Bizottságának elnökeként a bankszektor előttünk álló kihívásairól beszélt**. Az említett főbb kihívások a következők voltak:

- A hitelportfólió és a céltartalékok jövőbeni hirtelen romlása a hitel törlesztési moratóriumok feloldása után
- A fintech cégek által képviselt új versenyhelyzet
- ESG kihívások (Environmental, Social, Governance)
- Jogszabályi változások
- Adat és Digitális szaktudás szűkössége
- Technikai képességek és képzettségek iránti verseny

AML jogalkotás

A következő előadó **Endija Springe** volt aki az **Európai Bankhatóság (EBA)** képviselőjeként a készülő új pénzügyi és terrorizmus finanszírozást megelőző törvénycsomag egyes pontjairól beszélt:

- Az AML officer pozíció betöltésének minimum követelményeiről
- Egy új, nemzeteken átívelő pénzügyi ellenes hatóság felállításáról mely 2024-re várható és 2026-tól már teljes-körülményben felügyelni fogja a nemzeti hatóságokat a pénzügyi elleni küzdelemben
- Az EKB nagyon szigorúan fog eljárni azokkal az intézményekkel, ahol pénzügyi gyanúja merül fel, megkérdőjelezhetik a vezetőség alkalmasságát is (fit and proper assessment)
- Fontos lesz az AML Officer és a belső ellenőrzés rendszeres együttműködése is.

EKB ellenőrzések tanulságai

A következő blokkban az **Európai Központi Bank (EKB)** két kollégája **Pietro Gianmario és Margit Lang** beszélgettek az EKB átfogó ellenőrzések tanulságairól és a felügyelet elvárásairól. A következő pontok kerültek megemlíttésre:

- A kockázati prioritások felállítása egyre fontosabb, arra fókuszáljunk ami igazán kockázatos
- Az ellenőrzési területek agilitása és az agilis tervezés és végrehajtás egyre inkább fókuszba kerül
- Sok esetben a pénzügyi és kockázati jelentésekben fennálló jelentős hibák nem kerültek feltárára a belső ellenőrzés által. Ezen kockázati területek lefedettsége nem volt megfelelő jó néhány nagybank esetében.

- A fenti hibák esetében a legfontosabb tényező volt az ellenőrzési csapat nem megfelelő létszáma illetve a kollégák specifikus tudásának hiánya
 - Említésre került, hogy a belső ellenőri tudásbázis meglétét és a megfelelő létszámot is ellenőrizni fogja a felügyelet
- A beszélgetést 2 gyors kvíz követte ahol a résztvevők szavazhattak a következő két témában:
- Mi az **5 legfontosabb, bankszektort érintő kockázat**
 - Mi a **3 legjobb mutató a banki belső ellenőrzés hatékonyságának kimutatására.**

Az kockázatok fontosságát illetően a résztvevők az IT, a klímavédelmi, a csalás, a hitelezési és az üzleti modell hibáiból eredő kockázatokat említették meg a top5-ben.

A belső ellenőrzés hatékonyságát tekintve az audit bizottsági és igazgatósági visszajelzések és a belső ellenőrzésnek a kontroll-környezetre gyakorolt pozitív hatása került legtöbbször említésre.

A panelbeszélgetés résztvevői kiemelték a **képesítések (CIA) fontosságát**, a belső ellenőrzési **jelentések érthető nyelvezetét**, illetve a nyomon-követés (**follow-up**) **proaktív jellegét** mint legfontosabb fejlődési irányokat.

Zárásként megemlítették a kollégák, hogy nagyon szeretné az EKB, ha a banki belső ellenőrök nyílt és őszinte kommunikációt folytatnának a felügyelettel ezáltal is segítve egy hatékonyabb és prudensebb működést a bankszektorban.

Európai Bankszövetség: 2 szektort érintő kockázat

Az ebédszünetet követően a délutáni szekciót **Gonzalo Gasos** előadása indította aki az **Európai Bankszövetség (EBF)** képviselőjében két témát ölelt fel. Elsőképpen azt fejtegette, hogy a COVID utáni időszak mennyiben befolyásolja majd a bankok hitelportfólióját. Ezután pedig a klímaváltozásokkal kapcsolatos kockázatoknak a bankszektorra gyakorolt hatása volt a téma.

Panelbeszélgetés: banki belső ellenőrök kihívásai

A napot egy panelbeszélgetés zárta amiben egy Audit Bizottsági elnök, egy Belső Ellenőrzési vezető és egy tanácsadó cég partnere beszélgettek a bankszektorban tevékenykedő belső ellenőrök jelenlegi legfontosabb kihívásairól:

- Sok bank küzd a szétszabdalt, **nem megfelelően integrált IT rendszerekkel**
- A COVID idején a kiber-támadások mennyisége 30%-al növekedett a bankszektorban
- Egyre több a **kiszervezés a szektorban**, ennek az összes kockázatával együtt
- Nincs idő és erőforrás a belső ellenőrök képzésére
- Az **adatelemzési tudás egyre inkább „hiánycikk”** a belső ellenőrök körében
- Az **ESG-vel és a klímaváltozással kapcsolatos kockázatok** ellenőrzése nagy kihívást állít a szektor elé
- A **digitális transzformáció** egyre komolyabb kihívások elé állítja a belső ellenőröket is.

A nap végén nekem jutott a megtiszteltetés, hogy az ECIIA elnökségi tagjaként megköszönjem az előadók értékes gondolatait. Összegzésként a következő gondolatokat osztottam meg a résztvevőkkel:

- A COVID ugyan nagyon sok új kockázatot hozott a bankszektorban, de a belső ellenőrzés követi ezeket, megtanulja kezelési módjukat és továbbra is bizonyosságot ad a cégvezetésnek
- Digitális fejlődés ide vagy oda, az elkövetkező években még nagy szükség lesz a belső ellenőrzés tapasztalataira és megérzéseire, nem tudnak minket gépekkel pótolni
- Fókuszálnunk kell a képzésekre, különösképpen az adatelemzés és a digitalizáció területén
- Ügyelnünk kell a jelentéseink világos és közérthető megfogalmazására, hogy ezzel is támogassuk a vezetőséget.

Azt gondolom, hogy a rendezvény minden résztvevő számára nyújtott olyan információkat amiket majd munkájuk során hasznosítani tudnak, ezzel is biztosítva hogy a felsővezetés és az audit bizottság számára továbbra is magas hozzáadott értéket képviseljen a belső ellenőrzés.

Kollár Róbert

BEMSZ elnökségi tag

ECIA elnökségi tag